

*Волошко С.В., доцент,
Билим Є.О., студент,
Денисенко С.Ф., студент,
Полтавський національний технічний університет
імені Юрія Кондратюка*

АНАЛІЗ ІСНУЮЧИХ СЕРЕДОВИЩ КЕРУВАННЯ САЙТОМ

У статті проведено аналіз найпопулярніших безкоштовних середовищ керування сайтами. Розглянуті їх переваги і недоліки.

Ключові слова: керування сайтом, система управління контентом.

Розглянемо три найпопулярніші безкоштовні СКВ (Системи керування вмістом): Joomla, Wordpress, Drupal. Дані CMS мають свої особливості і широкий набір функцій.

1. CMS Joomla

Joomla – це безкоштовне програмне забезпечення, яке розповсюджується під ліцензією GNU GPL. Система управління контентом (CMS) написана на мовах PHP і Java Script. В якості сховища використовує бази даних MySQL, а починаючи з версії 2.5 і MsSQL.

Особливості Joomla.

CMS Joomla – похідна гілка від широко відомого проекту Mambo, яка відокремилася від материнської компанії. Причиною цього послужила незгода з питань економічної політики. Перша версія, з виправленнями помилок і вразливостей, виявлених на той момент, вийшла у світ 16 вересня 2005 року і з'явилася, по суті, перейменованою Mambo 4.5.2.3.

До середини 2008 року новий проект зайняв друге місце за кількістю щоденних завантажень, поступаючись лише WordPress.

В арсеналі CMS Joomla – найрізноманітніші інструменти для розробки веб-сайту. Нагромадження адміністративної панелі непотрібними елементами усувається за рахунок важливої особливості Joomla – мінімального набору інструментів при початковій установці. Завдяки чому знижується навантаження на сервер, а так само економиться місце на хостингу.

Штатними засобами адміністрування встановлюється каталог розширень, що містить безліч мовних пакетів. Це дозволяє передавати інтерфейс фронтальної та адміністративної частини, практично, на будь-якій мові, у тому числі російською та українською.

Можливості Joomla.

За допомогою додаткових компонентів, модулів і плагінів joomla! існує можливість збільшення функціональності.

За допомогою програми Artisteer можливе створення власного, унікального зовнішнього вигляду сайту; доступна видозміна за допомогою шаблонів для joomla.

Власний алгоритм cms joomla автентифікації і «ведення» сесій забезпечує безпеку користувачів та адміністраторів.

Незаперечною перевагою даної CMS є те, що всі компоненти, модулі, шаблони і плагіни можна писати самостійно. Функції редагування існуючих розширень і (або) розміщення їх у структурному каталозі так само є безсумнівним плюсом.

Власні схеми розташування модулів (включаючи лівий, правий, центральний та інші, довільні положення блоку), передбачені в CMS Joomla!, дозволяють включати в матеріал вміст модуля.

Регулярно виходять оновлення. Мається публічний багтрекер (список офіційних трекерів). Крім того, є трекери міграції зі старих версій joomla. У трекері побажань користувачі можуть коментувати роботу CMS Joomla,

залишати свої зауваження і пропозиції, які враховуються розробниками при черговому оновленні системи.

Починаючи з версії Joomla 2.5, розширена підтримка баз даних, реалізована підтримка Ms SQL, планується додати Postgre SQL, Oracle, SQLite.

З метою підвищення рейтингу в пошукових системах можна створити свій опис і ключові слова для кожної динамічної сторінки.

Можна запрограмувати за календарем початок і закінчення публікації будь-яких матеріалів.

Можливе обмеження доступу до певних розділів сайту незареєстрованих користувачів.

Різноманітні модулі Joomla включають в себе детальну статистику відвідувань, лічильник відвідувань, гостьову книгу, останні новини, форум та ін.

Значно поліпшена система установки і управління розширеннями, спостерігається з версії Joomla 1.6. Вона дозволяє одночасно встановлювати кілька розширень, об'єднавши їх в один інсталяційний пакет. Крім того, стало можливим задіяти механізм автоматичного оновлення встановлених розширень.

Додана можливість створення форм зворотного зв'язку для кожного контакту.

Можливість залучення новин, статей і посилань від віддалених авторів за допомогою модуля прийому. Завдяки менеджеру розсилки новин, підтримується більше 360 служб по всьому світу.

Величезна кількість готових модулів і компонентів різних шаблонів Joomla.

Joomla може використовуватися в електронній комерції. На її платформі існує безкоштовні додатки для організації електронного (інтернет) магазину.

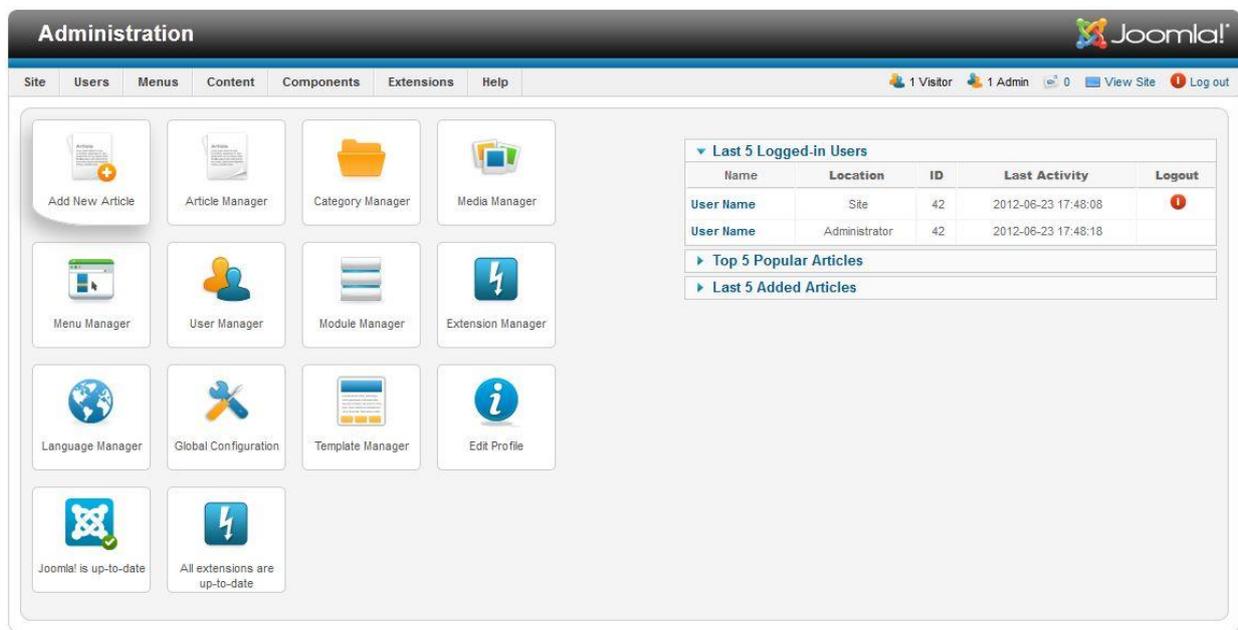

Рис. 1.1. Панель адміністратора CMS Joomla 2.5

Перелік базових можливостей CMS Joomla:

- створення нескінченної кількості сторінок;
- легка і швидка заміна шаблону сайту;
- чітка організація структури сайту;
- можливість зазначити початок публікації;
- створення смуги новин зі свого сайту;
- можливість отримання новин з інших сайтів;
- можливість обмеження доступу до розділів користувачам;
- можливість організувати розсилання;
- створення форм зворотного зв'язку;
- повне налаштування схем розміщення елементів;
- зміна порядку виводу елементів;
- легкість управління і створення меню;
- можливість зміни віртуального редактору;
- можливість роботи над сайтом групою розробників;
- можливість встановлювати різні права доступу для користувачів;

– можливість додавання публікацій з панелі адміністратора і на самому сайті;

– можливість додавання публікацій до архіву замість видалення;

– генератор показу випадкових новин;

– показ останніх повідомлень.

Функціональність Joomla CMS.

– система питань та відповідей, база знань;

– класифікація матеріалу за деревовидною структурою;

– структура підтримки на основі «ticket»;

– WIKI компонент;

– форум;

– книги відвідувань;

– інтернет радіо;

– форуми різної складності;

– чати;

– голосування;

– поштова розсилка;

– погодні інформери;

– курси валют;

– компоненти статистики сайту;

– каталоги нерухомості;

– інтернет-магазини;

– компоненти для побудови товариств;

– галерея зображень;

– контакти з формою зворотного зв'язку;

– продаж показів банерів та посилань з сайту;

– коментарі до публікацій;

– рейтинг;

– блог;

– аудіо та відео на вашому сайті;

– файлове сховище.

2. CMS Wordpress

Своєрідною революцією у WEB стала поява CMS, написаних мовою програмування PHP. З їх появою сайти стали динамічними. Скрипт, розміщений на сайті, аналізує запит користувача, і, залежно від цього запиту генерує контент. Для цього робиться вибірка з бази даних MySQL.

Однією з найпопулярніших систем управління контентом є Wordpress, на основі якого можна створити практично будь-який ресурс: персональний блог, каталог статей, інтернет-магазин, корпоративний сайт, і т.д. Використовуючи Wordpress, кожен може створити сайт з платним контентом (наприклад, з іграми для мобільних телефонів). Це можливо завдяки широкому вибору безкоштовних і платних плагінів.

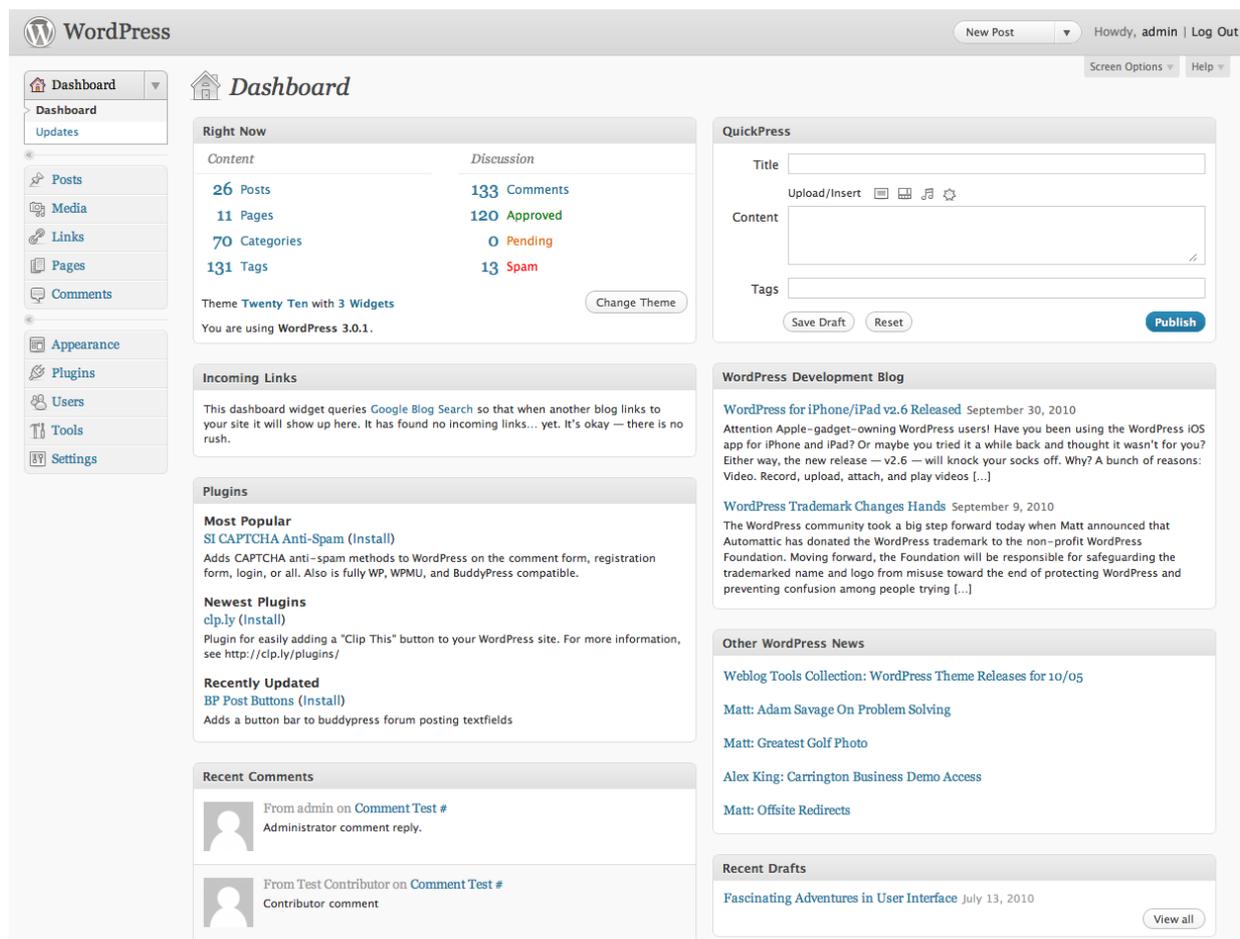

Рис.1.2. Панель адміністратора Wordpress

Так само як Joomla, Wordpress ліцензується на умовах GPL. По-перше, Wordpress повністю безкоштовний для використання. Це дуже важливо для початківців та веб-програмістів, у яких є хороші ідеї по створенню та розкрутці сайту, але немає грошей для оплати дорогого програмного забезпечення. По-друге, Wordpress дуже простий як в установці, так і у використанні: установка CMS на хостинг займає не більше 5 хвилин. Інтерфейс програми дружній, так що розібратися з нею зможе навіть новачок.

Важливою властивістю Wordpress є його кросплатформеність: програма встановлюється безпосередньо на сервер. Таким чином, керувати сайтом можна з будь-якого комп'ютера, планшета або навіть мобільного телефону.

Популярність Wordpress обумовлена в основному наявністю простого текстового редактора, вивчити який нітрохи не складніше, ніж навчитися друкувати у програмі Microsoft Word.

В Wordpress включена підтримка SEO – пошукової оптимізації сайтів, а також підтримка взаємодії з соціальними мережами і RSS-стрічками новин.

Можливості Wordpress:

- Інформаційна система дозволяє створювати публікації за допомогою сторонніх програм.
- Встановлення та налаштування не уявляють ніякої складності.
- Підтримує функції створення автоматично оброблених списків оновлень RSS, Atom, trackback, pingback.
- Унікальна простота системи взаємодії з кодом модулів (плагінів).
- Реалізація «тем», як наборів файлів-шаблонів (на PHP), досить помітно збільшує швидкість і гнучкість.
- Існує можливість легко змінювати зовнішній вигляд і способи виведення даних за рахунок підтримки «тем».
- Невичерпні обсяги бібліотек «тем» і «плагінів»
- Доступна реалізація складних рішень за рахунок закладеного потенціалу архітектури.
- Пропонується використання людино-зрозумілих URL.

- Присутня система російського перекладу.
- Динамічна генерація сторінок.

3. CMS Drupal

Як і Joomla це досить популярна вільна модульна система керування вмістом (СКВ) з відкритим кодом, написана на мові програмування PHP. Ця CMS має вхідний код який підтримується більш ніж 630 тис. користувачів та розробників. Вона розповсюджується по умові ліцензії GNU General Public License (GPL), яка означає, що кожний може вільно скачати та розповсюдити між іншими користувачами. Це відкрита модель і показує, що люди постійно працюють з нею, і це свідчить про те що дана платформа являється однією з передових платформ створення WEB-сайтів.

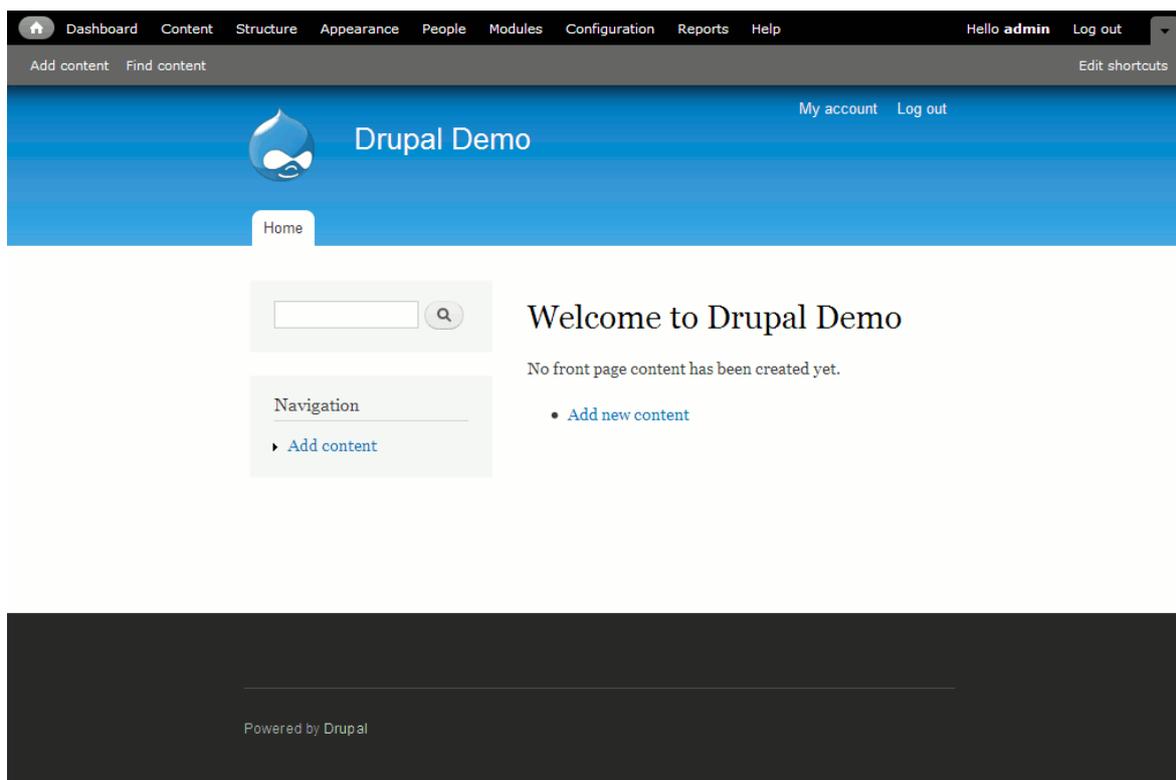

Рис.1.3. Панель адміністратора Drupal

Головна сторінка «Управління» відображає всі події, що відбуваються на сайті. Це означає, що будь-яка дія, вироблена вами або без вашої участі, буде записано в Журнал. Наприклад, якщо зареєструється новий користувач, запис відобразиться напроти типу Користувач.

Управління ділиться на розділи. Через розділ Блоки здійснюється зміна структури сайту. Як зазвичай заведено в CMS, блок можна розмістити в шапці (header), підвалі (footer), лівому або правому полях, безпосередньо в центрі або просто прибрати. На черговість блоків впливає вага: більш легкі «спливають» вгору або пересуваються вперед, важкі – відповідно, «осідають». Усі зміни ви побачите в адмін-панелі.

Доступ. Він містить три вкладки. У першій вкладці визначаються повноваження зареєстрованих (authenticated) і незареєстрованих (anonymous) користувачів. Відмітка навпроти певної можливості модуля означає дозвіл. У другій вкладці визначення ролей в залежності від масштабу проекту може бути і більше – наприклад: модератори, редактори, автори (Ролі -> Додати роль). А як буде встановлено новий модуль, з'являться нові опції. Третя вкладка це правила доступу що дозволяє вводити заборону на логін, адресу e-mail або хост, з якого здійснюється доступ до сайту.

Меню – зміна пунктів меню. Майже будь-який з них можна включити чи відключити, змінити назву і шлях. Вкладка «Список розділу» свідчить про те, що загальне меню у Drupal являє собою деревоподібну структуру, де основними елементами є батьківські пункти. Для того, щоб винести посилання на бічну панель, і вона була видимою для користувачів, прикріпіть її до Навігації. Primary links (теж відносяться до меню, але відображаються в шапці сторінки). І не можу не згадати цікаву можливість движка, реалізовану модулем Path. Адресні шляхи в Drupal досить незрозумілі. Окремий модуль Path виправить ситуацію. Після активації в «Налаштуваннях» з'явиться новий підрозділ «Псевдоніми» (aliases), де будь-яким посиланням можна присвоїти альтернативну, і дозволить врахувати особливості таксономії. Кожному терміну CMS присвоює унікальний ідентифікатор: 1, 2, 3 і т.д. Дізнатися його можна в «Категоріях», клацнувши по рубриці, дає можливість об'єднувати декілька тематик під однією назвою, та відобразити матеріал в меню. Мовою таксономії адреса виглядатиме як «taxonomy / term / m + n», де m і n – номери термінів. Саме такому посиланню бажано присвоїти псевдонім. Теми визначають

візуальне оформлення сайту. Одна з відмінностей від інших CMS є те, що Drupal'a полягає в тому, що він підтримує не один, а кілька шаблонізаторів (theme engines). Найбільш популярні Phptemplate і Smarty. Якщо в Drupal не відображається тема, то треба перевірити шаблонізатор.

а) «Чисті» посилання ("clean" URLs, ЧПУ).

Включаються вони після проходження своєрідного тесту. Якщо модуль Apache mod_rewrite функціонує, а в директорії Drupal'a присутня Htaccess з правильними налаштуваннями, даний тест завершиться вдало і з'явиться можливість вибору.

б) Завдання планувальника.

В ОС Windows Cron не працює (з причини відсутності) і запускається тільки на UNIX-сервері через скрипт cron.php. В принципі, можна обійтися і без планувальника – досить регулярно виконувати backup та оптимізацію таблиць БД. Модулі допоможуть.

в) Форум.

Для невеликих проектів цілком підійде. Виникає проблема у функціональному плані форуму. В CMS Drupal він досить простий, не має гнучкої модерації та налаштування взагалі. Швидше за все, єдиний його плюс – хороша інтеграція з движком і таксономія. Якщо ви поставите, наприклад, форум PhpBB і зв'яжете його з сайтом за допомогою модуля Phpbb2drupal, це буде більш вигідне рішення, ніж використання модульного форуму.

Переваги:

- безкоштовність;
- хороша підтримка (модулі, теми);
- таксономія;
- висока швидкодія;
- сумісність з альтернативними СУБД.

Недоліки:

- відсутність майстра установки в Drupal до 5-ї версії;
- низька безпека.

Висновки

Розглянуті CMS є досить поширеними, вони зручні в користуванні і мають велику кількість можливостей для створення чи підтримки сайту. Для їх оптимальної роботи потрібні значні ресурси. Wordpress так само як і Drupal та CMS Joomla безкоштовний, має досить зручний текстовий редактор, підтримку соціалізації, швидке встановлення на сервер, що дозволить керувати CMS через планшет та мобільний телефон. Drupal досить витримана CMS, має «псевдоніми», що дозволяє створити правильну ієрархію матеріалів, але має досить незрозуміле встановлення шляхів адресування, а інсталяція на сервер не автоматична. На відміну від Wordpress і Drupal, CMS Joomla потребує більшу кількість ресурсу, але має велику кількість готових для використання додатків. Розміщення матеріалу в категоріях та під категоріях, дозволяє створювати правильне дерево матеріалів і зручне користування ними.

Для створення інтернет-магазину була вибрана CMS Joomla 2.5, через свій зручний інтерфейс, та широкий вибір додатків.

Література

1. *Hagen Graf. «Building Website with Joomla! 2.5. Beta 1» Підручник. – Birmingham, B27 6PA, UK February 2007.*
2. *Dan Rahmel. Beginning Joomla! From Novice to Professional. Підручник.*
3. *Колісниченко Д.Н «Joomla 2.5 Руководство пользователя» Підручник – Москва – Санкт –Петербург-Киев, 2009.*
4. *Tessa Blakely Silver. Joomla! Template Desinger. Підручник. – Birmingham, B27 6PA, UK June 2007*
5. *Хаген Граф. «Создание вуб-сайта с помощью Joomla! 2.5». Підручник – Издавництво будинок «Вильямс».*
6. *Joseph LeBlanc «Learning Joomla! 2.5 Extension Development». Підручник. – Birmingham, B27 6PA, UK June 2007.*